

Anne Marie Carl-Nielsen

Udstillingen er den største præsentation af den danske billedhugger i 75 år. På udstillingen inviteres du ind i kunstnerens værksted og kan stifte bekendtskab med den kompromisløse kvinde, der både var efterspurgt og anerkendt i sin samtid, men siden er blevet skrevet ud af historien.

AMCN og hendes assistent, billedhugger Hans Peder Pedersen-Dan, med originalmodellen til monumentet over Dronning Dagmar, 1913. © Carl Nielsen Museet. Ukendt fotograf

Anne Marie Carl-Nielsen var den første kvindelige billedhugger i verden, der opførte en rytterstatue af en konge og bronzeportene til en domkirke; to af fagets mest prestigefyldte opgaver. Selvom mange har stiftet bekendtskab med rytterstatuen af Christian IX på Christiansborg Ridebane eller gået ind ad bronzeportene i Ribe Domkirke, er det de færreste, der kender Anne Marie Carl-Nielsen i dag. I sin samtid var hun dog en eftertragtet og succesfuld kunstner, der blev præmieret på store udstillinger i ind- og udland.

I en alder af 25 år udstillede hun på Den Nordiske Industri-, Landbrugs og Kunstudstilling i København, hvor den franske billedhugger Auguste Rodin bemærkede hendes små statuetter af kalve. Han mente, at de var så naturtro, at "de duftede af stald". Året efter repræsenterede hun Danmark på Verdensudstillingen i Paris og vandt en bronzemedalje. Senere modtog hun Thorvaldsen Medaillen, Kunstakademiets fineste hædersbevis, regentens fortjenstmedalje for ånd og kunst, og i næsten 30 år var Kunstakademiets æresbolig hendes hjem.

Fra smør og ler til gips og bronze

Allerede som 12-årig begyndte hun at modellere små figurer og dyr i smør og ler. Anne Marie Carl-Nielsen voksede op på landet og skildrede familiens husdyr i de materialer, hun havde for hånden. Trods hendes indlysende kunstneriske talent mente faderen, at hun skulle lære husholdning. Men takket være en stædig vilje blev hun elev hos den anerkendte billedhugger August Saabye (1823 – 1916).

Anne Marie Carl-Nielsen udførte sine skitser i voks og ler og støbte i gips og bronze. Hun var først og fremmest skulptør og havde sin viden i sine hænder. Hun lod sig fotografere med sine værker i alle stadier og tog dermed selv magten over sit værk og fortællingen om det.

Carl Nielsen og AMCN fotograferet på Akropolismuseet i Athen foran AMCNs kopi af *Typhonen*. (1903) © Carl Nielsen Museet. Fotograf Dr. Schröder, Altes Museum, Berlin.

Kunstens ligestilling – ligestillingens kunst

Anne Marie Carl-Nielsen var en moderne kvinde. Hun var gift med komponisten Carl Nielsen, der både var hendes partner og modstander. Livet igennem forsøgte hun at balancere kunst og kærlighed. Hun var ikke bare progressiv på egne vegne, men kæmpede også for sit køns ret til uddannelse. Sammen med datidens store kvindelige kunstnere som bl.a. Anna Ancher stiftede hun Kvindelige Kunstneres Samfund og arbejdede aktivt for kvinders adgang til Kunstakademiet og deres ret til at udstille i en tid domineret af mandlige kunstnere.

På trods af Anne Marie Carl-Nielsens rolle som en af vores vigtigste og mest succesfulde billedhuggere og som et kunstnerisk forbillede i sin egen tid, fik hun aldrig efterfølgende den anerkendelse og berettigelse i kunsthistorien, hun fortjener.

Bag om Anne Marie Carl-Nielsen

Anne Marie Carl-Nielsen levede fra 1863 til 1945. Hun blev født og voksede op i Kolding, men flyttede tidligt til København og opholdt sig i udlandet i lange perioder. Hun fik tre børn sammen med Carl Nielsen. Foruden rytterstatuen af Christian IX og Ribe Domkirkes bronzeporte er hendes mest kendte værker blandt andre Havfruen ved Det Kongelige Bibliotek og monumentet over sin mand, Musikkens Genius, med den unge fløjtespiller, der står på Grønningen begge i København. I Ribe er hun selvfølgelig mest kendt for sin statue af Dronning Dagmar på Slotsbanken. Udover sit engagement i Kvindelige Kunstneres Samfund var hun også medstifter af kunstnersammenslutningen Den frie Udstilling.

Særudstillingen er finansieret af Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat. Udstillingskonceptet er skabt af Ny Carlsberg Glyptotek og blev der vist i perioden 7.10.21-27.2.22. Efter visningen i Ribe rejser udstillingen videre til Fuglsang Kunstmuseum. I forbindelse med udstillingen er der udgivet en større publikation.

For yderligere information, kontakt da museumsinspektør Josephine Nielsen-Bergqvist på jnb@ribekunstmuseum.dk/23665218

Pressebilleder kan hentes via [dette link: XXXX](#)